

[Ladefoged.]

mig overfor det høje ting at indstille lovforslaget til vedtagelse med den af den højtærede forsvarsminister foreslåede og af udvalgets flertal tiltrådte ændring og de af flertallet i udvalget foreslåede og af den højtærede forsvarsminister tiltrådte ændringer.

Viggo Starcke: Da retsforbundets medlem af udvalget, det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby), er syg, skal jeg ganske kort gøre rede for den udtalelse, han som mindretal har givet i betænkningen, hvori han på retsforbundets vegne erkender, at hjemmeværnet i sin praktiske virksomhed rent faktisk har fungeret på frivillighedens grund, siden loven blev vedtaget. At den i loven hjemlede anvendelse af tvangsudskrivning ikke har været anvendt, er set med vore øjne, meget opmuntrende og glædeligt, hvorfor mindretallet ikke vil gå imod lovforslaget. Mindretallet havde ønsket, at bestemmelserne i forslaget om tvangsudskrivning var udgået af loven og må forbeholde sig sin ret til, såfremt denne tvangsudskrivning bliver praktiseret, at gå imod loven ved at stille ændringsforslag til den.

Bertel Dahlggaard: Også det radikale venstres medlem af udvalget, det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, er sygemeldt og kan derfor ikke deltage i forhandlingen, og jeg skal derfor kort henvise til det ærede medlems udtalelse i betænkningen.

Som bekendt har det radikale venstre været modstander af den form for lokalværn, som hjemmeværnsordningen er udtryk for. Vi kan derfor ikke gå ind i den delvise nyordning, som regeringsforslag og de foreliggende ændringsforslag er udtryk for, og vi agter at markere denne principielle stilling ved at undlade at stemme såvel for de foreliggende ændringsforslag som ved tredje behandling for lovforslaget.

Frode Jakobsen: Må jeg først bemærke, at jeg finder, at det er en yderst ejendommelig stilling, som retsforbundet indtager. Retsforbundet indleverer et forslag til en nyordning af Danmarks forsvar, og dette forslag er i virkeligheden forslag om, at hele forsvaret skal være et hjemmeværn. Deres forslag indeholder nøjagtig de samme principper, som helt igennem er anvendt i hjemmeværnet: frivillighed — der findes stadigvæk kun frivillige i hjemmeværnet —, den størst mulige spredning, våbnene ud i hjemmene, det store beredskab uden son-

dring mellem krigs- og fredsberedskab. Retsforbundets forslag er et hjemmeværn plus nogle professionelle soldater. Ikke desto mindre meddeler retsforbundet, at det ikke vil stemme for et hjemmeværn, altså ikke stemme for dets egne principper, rigtignok ikke gældende for hele forsvaret, men dog for en meget væsentlig del af det. Det kunne tyde på, at man ikke skulle tage altfor tungt på retsforbundets militære forslag, men det er der måske ingen der i forvejen har gjort.

Ellers kan jeg i alt væsentligt slutte mig til det, som udvalgets ærede ordfører har fremført. Der er i udvalget blevet foreslået en række betydningsfulde ændringer. De er efter min mening allesammen forbedringer, og de er, som det fremgår af betænkningen, allesammen blevet tiltrådt af den højtærede forsvarsminister. De principper, der ligger til grund for disse ændringer, berørte jeg allerede ved første behandling her i tinget. For det første den fuldstændige ligestilling mellem de tre værn i deres forhold til hjemmeværnet. De tre værns ligestilling er gennemført i alle andre forhold, og jeg tvivler heller ikke om, at det er den rigtige måde at skabe et samarbejde mellem de tre værn på. Det foreslås nu også gennemført i værnenes forhold til hjemmeværnet. For det andet, hjemmeværnet stilles administrativt direkte under forsvarsministeriet, ikke under hærkommandoen. Det giver dels en simplificering, dels en mere rational ordning. Hjemmeværnet har nemlig ifølge selve sin natur mange særlige administrative problemer, som man ikke kan forlange fuld forståelse af i værnskommandoerne, men derimod nok i forsvarsministeriet med dets øverste civile chef. For det tredje, lovfæstelsen af begrebet hjemmeværnsledelsen, omfattende den militære chef og den civile kommitterede. Disse tre principper tjener allesammen til at fastslå, at hjemmeværnet har sit eget ansigt indenfor de tre værn og må have det, samtidig med at det er klart, at hjemmeværnet er en integrerende og central bestanddel af Danmarks forsvar.

Hjemmeværnet har ifølge sin natur en ganske særlig karakter. Dets problemer kan ikke behandles på samme måde som et eller andet regiments. Skal hjemmeværnet udbygges, og skal det, der er vundet, fastholdes, må man aldrig glemme dette. Det er disse synspunkter, der yderligere er understreget gennem de ændringsforslag, som udvalget stiller. Det har glædet mig, at de tre partier, der står samlet om et aktivt forsvar, også har kunnet finde frem til et